

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **MUDr. D. B.**, bývajúceho v B., proti žalovanému **JUDr. J. C.**, bývajúcemu v T., zastúpenému JUDr. J. H., advokátom v B., **o ochranu osobnosti a zaplatenie nemajetkovej ujmy 165 969,60 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp.zn. 10 C 34/2005, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 20. júna 2008 sp.zn. 11 Co 28/2008, uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 8. júna 2010 sp.zn. 10 Co 401/2009 a uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 13. mája 2009 sp.zn. 23 Co 13/2009, rozhodol

t a k t o :

Konanie o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 20. júna 2008 sp.zn. 11 Co 28/2008 **z a s t a v u j e .**

Dovolanie žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 8. júna 2010 sp.zn. 10 Co 401/2009 **o d m i e t a .**

Konanie o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 13. mája 2009 sp.zn. 23 Co 13/2009 **z a s t a v u j e .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Trnave uznesením z 20. júna 2008 sp.zn. 11 Co 28/2008 zrušil uznesenie Okresného súdu Trnava zo 16. januára 2008 č.k. 10 C 34/05-410, ktorým tento uložil žalobcovi, aby v lehote 10 dní od doručenia uznesenia zaplatil súdny poplatok za návrh 250 000,-- Sk, a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca. Prípustnosť dovolania oprel zrejme o ustanovenie § 237 písm.d/ O.s.p. bez bližšej špecifikácie dôvodov.

Krajský súd v Trnave uznesením z 8. júna 2010 sp.zn. 10 Co 401/2009 potvrdil uznesenie Okresného súdu Trnava z 2. septembra 2009 č.k. 10 C 34/2005-483, ktorým bola zamietnutá žiadosť žalobcu o ustanovenie zástupcu z radov advokátov v dovolacom konaní. V dôvodoch svojho rozhodnutia sa stotožnil so záverom súdu prvého stupňa o neexistencii predpokladov pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov žalobcovi, s poukazom na čo už uznesením Krajského súdu v Trnave z 13. mája 2009 sp.zn. 23 Co 13/2009 bolo zmenené uznesenie Okresného súdu v Trnave z 5. decembra 2008 č.k. 10 C 34/2005-469 tak, že návrh žalobcu na oslobodenie od súdnych poplatkov bol zamietnutý, a keďže od uvedeného rozhodnutia nedošlo k žiadnej podstatnej zmene v pomeroch žalobcu a žalobca teda aj naďalej nespĺňa predpoklady pre oslobodenie od súdnych poplatkov, nebolo možné vyhovieť jeho žiadosti na ustanovenie zástupcu z radov advokátov.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal dovolanie žalobca, zrejme ho žiadal zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnil podľa ustanovenia § 241 ods. 2 písm.a/, b/, c/ O.s.p. Predovšetkým namietal, že mu postupom odvolacieho súdu, ktorý konal neverejne a svojvoľne, bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm.f/ O.s.p.). Okrem toho odvolaciemu súdu vytkol, že konanie je postihnuté vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ako aj, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, keďže odvolací súd pri posudzovaní majetkových pomerov žalobcu vychádzal z chybných, fiktívnych údajov a tieto sa stali základom jeho rozhodovania.

Krajský súd v Trnave uznesením z 13. mája 2009 sp.zn. 23 Co 13/2009 zmenil uznesenie Okresného súdu v Trnave z 5. decembra 2008 č.k. 10 C 34/2005-469 tak, že návrh žalobcu na oslobodenie od súdnych poplatkov zamietal. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že predmetom konania zostala otázka povinnosti vyrubenia súdneho poplatku z návrhu na začatie konania po tom, čo žalobcovi bolo odňaté oslobodenie od platenia súdnych poplatkov a žalobca opätovne požiadal o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov. Odvolací súd sa nestotožnil so záverom súdu prvého stupňa o nedostatku podmienky konania pre rozhodnutie o návrhu žalobcu na oslobodenie od platenia súdnych poplatkov pre prekážku veci rozhodnutej, v dôsledku čoho je potrebné konanie zastaviť. Na rozdiel od súdu prvého stupňa odvolací súd dospel k záveru, podľa ktorého konanie o žiadosti účastníka o oslobodení od súdneho poplatku nie je možné ponímať osobitne a aplikovať naň osobitne podmienky

konania. Nič to ale nemení na závere súdu prvého stupňa o tom, že nie sú u žalobcu splnené podmienky pre oslobodenie od platenia súdnych poplatkov. Okrem toho, s poukazom na skutočnosť, že konanie vo veci samej bolo právoplatne skončené v roku 2007 a ešte pred jeho skončením bolo právoplatne rozhodnuté o odňatí žalobcovi so spätnou účinnosťou oslobodenia od súdnych poplatkov, odvolací súd vyslovil názor, že nemožno poplatkovú úľavu priznať ani odňať po právoplatnom skončení konania vo veci samej.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal dovolanie žalobca, žiadal ho zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu a ďalšie konanie. V dovolaní namietal (bez bližšej špecifikácie), že mu postupom súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm.f/ O.s.p.), ďalej namietal, že konanie je postihnuté inou vadou (ktorú označil ako “nenávisť súdov v Trnave voči osobe MUDr. D. B.“), ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a súčasne napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, keď podľa zákona žalobca spĺňa všetky podmienky na oslobodenie od súdnych poplatkov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý konal ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) predovšetkým skúmal, či je dovolanie prípustné proti potvrdzujúcemu uzneseniu, ktorým nebolo vyhovené žiadosti účastníka o ustanovenie zástupcu z radov advokátov.

Dovolateľ síce nie je v konaní o tomto dovolaní zastúpený advokátom a ani sám nemá právnické vzdelanie (§ 241 ods. 1 veta druhá O.s.p.), povaha rozhodnutia, proti ktorému dovolanie smeruje však vylučuje, aby v posudzovanej veci bolo možné nedostatok podmienky povinného zastúpenia považovať za prekážku, ktorá by bránila vydaniu rozhodnutia, ktorým sa dovolacie konanie končí. Za situácie, kedy predmetom dovolacieho konania je rozhodnutie, ktorým nebolo vyhovené žiadosti účastníka o ustanovenie zástupcu z radov advokátov (§ 30 O.s.p.), by trvanie na podmienke povinného zastúpenia viedlo k popretiu vlastného cieľa, ktorý účastník podaním žiadosti sledoval a k popretiu zmyslu dovolacieho konania, v ktorom má byť záver, že účastník právo na ustanovenie zástupcu nemá, iba skúmaný.

Dovolanie smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu. V takom prípade je tento opravný prostriedok prípustný, ak smeruje proti zmeňujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm.a/ O.s.p.) alebo uzneseniu, ktorým odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev [§ 109 ods. 1 písm.c/] na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm.b/ O.s.p.) alebo potvrdzujúcemu uzneseniu,

vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 239 ods. 2 písm.a/ O.s.p.), alebo ak ním bolo potvrdené buď uznesenie súdu prvého stupňa o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia (§ 239 ods. 2 písm.b/ O.s.p.) alebo uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo jeho vyhlásenie za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 písm.c/ O.s.p.). Žalobcom je napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa, teda rozhodnutie, ktoré nevykazuje znaky žiadneho z vyššie uvedených rozhodnutí. Jeho dovolanie preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale zaoberal sa i otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm.a/ až g/ O.s.p. Ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 239 O.s.p. vylúčené. Pri skúmaní, či je dovolanie prípustné sa dovolací súd zameril predovšetkým na okolnosti, ktoré dovolateľ v dovolaní namietal.

Podľa § 237 písm.f/ O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa v zmysle tohto ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Zo spisu však nevyplýva, že by súdy v prejednávanej veci v prípade žalobcu nerešpektovali niektoré z týchto práv. Vyššie v odôvodnení tohto rozhodnutia uvedené tvrdenie dovolateľa, o ktoré opiera prípustnosť dovolania podľa § 237 písm.f/ O.s.p. nemožno považovať za odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom. Povinnosť predsedu senátu odvolacieho súdu nariadiť na prejednanie odvolania pojednávanie, zakotvená v ustanovení § 214 ods. 1 O.s.p., sa bezpodmienečne vzťahuje iba na prípady, ak

ide o odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej, a ak a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania, c/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem. V ostatných prípadoch možno podľa ustanovenia § 214 ods. 2 O.s.p. o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania. Nakoľko v danom prípade odvolací súd nerozhodoval o odvolaní žalobcu proti rozhodnutiu vo veci samej, ale rozhodoval o odvolaní žalobcu proti prvostupňovému uzneseniu o zamietnutí žiadosti žalobcu o ustanovenie zástupcu z radov advokátov, postupom v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O.s.p., t.j. rozhodnutím o tomto odvolaní bez nariadenia pojednávania, neodňal žalobcovi možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p.

Pokiaľ dovolateľ svoje dovolanie ďalej odôvodnil tým, že konanie je postihnuté inou (nešpecifikovanou) vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, a že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, treba uviesť, že inú procesnú vadu (§ 241 ods. 2 písm.b/ O.s.p.) považuje Občiansky súdny poriadok za prípustný dovolací dôvod (ktorý možno uplatniť vtedy, ak je dovolanie prípustné); samotná táto vada ale prípustnosť dovolania nezakladá. Rovnako nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p.) je prípustným dovolacím dôvodom (ktorý možno uplatniť vtedy, ak je dovolanie prípustné), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá. Dovolanie je v ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku upravené ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nemožno podať proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu; pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky prípustnosti dovolania, nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému preskúmvaniu, a preto ani zohľadniť prípadné vecné nesprávnosti rozhodnutia.

Nakoľko v danom prípade dovolanie nie je podľa § 239 O.s.p. prípustné, nebola preukázaná existencia dovolateľom namietanej vady konania v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p. a neboli zistené (ani tvrdené) iné vady uvedené v § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm.c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol.

V nadväznosti na uvedené skúmal dovolací súd, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci dovolania proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 20. júna 2008

sp.zn. 11 Co 28/2008 a dovolania proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 13. mája 2009 sp.zn. 23 Co 13/2009. Zistil, že nie je splnená podmienka povinného zastúpenia dovolateľa kvalifikovaným zástupcom.

Podľa § 241 ods. 1 vety druhej O.s.p. dovolateľ musí byť zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie buď sám, alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý za neho koná.

Dovolateľ nemá právnické vzdelanie a pri podaní dovolaní nebol zastúpený advokátom. Jeho žiadosti o ustanovenie zástupcu z radov advokátov podľa § 30 O.s.p. nebolo vyhovené (uznesenie Okresného súdu Trnava z 2. septembra 2009 č.k. 10 C 34/2005-483 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave z 8. júna 2010 sp.zn. 10 Co 401/2009, ktoré po prieskume dovolacím súdom neboli zrušené ako vecne nesprávne). Dovolaciemu súdu nezostalo preto iné, ako dovolacie konanie zastaviť podľa § 104 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243c O.s.p.

O trovách dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm.c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 21. októbra 2010

JUDr. Eva Sakálová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová